

Харківська академія неперервної освіти
Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури
(листопад 2018 р.)

7 клас

УКРАЇНСЬКА МОВА

1. I. Напишіть есе (розмірковування в довільній формі) (до 1 ст.) за однією із запропонованих тем.

1. «Усе дороги й дороги, а до матері – стежка...» (В. Коломієць).
2. «Шануй батька й неньку, то буде тобі скрізь гладенько» (Народна творчість).
3. «Земле барвінкова, дай мені здоров'я!»

Для висловлення думок послуговуйтеся однорідними членами речення, дієприкметниковим зворотом, реченнями з дієсловами різних способових форм.

**15 б. (12 – за твір,
3 – за використання однорідних членів речення,
дієприкметникового зворота та дієслів різних
способових форм)**

II. Запишіть цифри словами.

До 40 додати 27; від 397 відняти 123; скільки разів 9 міститься в 72?

3 б. (кожен числівник – 0,5 б.)

III. Поставте наголос у словах: русло, камбала, перепис, флюорографія, зручний.

5 б. (кожне слово – 1 б.)

IV. Запишіть речення, розставивши пропущені розділові знаки. Зробіть повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над ними частини мови, дайте характеристику всій конструкції).

Народилося літо з дощів і холодних снігів наполохано сіло в садочку під вишнею.

4 б. (кожна позиція – 1 бал)

V. Виконайте тестові завдання. У завданнях 1 і 2 оберіть одну правильну відповідь

1. Фразеологізмами є всі вислови, ОКРІМ

- А ніде голці впасти
- Б ніде голки взяти
- В хоч голки збирай
- Г як нитка за голкою
- Д нікуди голки ткнути

2. Оберіть рядок, у якому зайвим за морфемною будовою є слово

- А прохід, заміс, прадід, вигін
- Б свіжо, весело, марно, зелено
- В жалюзі, пончо, рандеву, беж
- Г декому, зріжу, помию, нічия
- Д портфоліо, вікно, кіно, бюро

2 б. (кожна правильна відповідь – 1 б.)

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

I. Напишіть твір за однією з тем:

1. Викладіть ваш погляд щодо сказаного хорватським ученим-славістом В. Ягичем: «Українська народна поезія найбільш захоплююча, найкраща й найбагатша з усіх слов'янських...»
2. Як проявляється патріотизм у вчинках, поведінці тухольців (за повістю І.Я. Франка «Захар Беркут»)? У чому полягає патріотизм сьогодні? Обґрунтуйте свою думку.
3. Мотив усеперемагаючого життєлюбства, доброти, любові в поезії Т.Г. Шевченка «Мені тринадцятий минало»

12 б.

II. Дайте чіткі й лаконічні відповіді на запитання.

1. Які українські пісні вважають найдавнішими за походженням? Наведіть приклади.
2. Дайте визначення терміну «рефрен».
3. Назвіть пісню та визначте її жанр за цитатою:
*Мені з жінкою не возиться,
А тютюн та люлька
Козаку в дорозі
Знадобиться!*
4. У якій місцевості України виникли коломийки?
5. Якому герою належать слова: «Життя в неволі нічого не варте — краще смерть». Назвіть героя, твір і автора.
6. Що символізує липа, яка росла за Тухлею? (І. Франко «Захар Беркут»)
7. Як називаються пісні, у яких ідеться про життя різних верств населення?
8. Село, де жив Павлусь – герой повісті А. Чайковського «За сестрою», називалося ...
9. Назвіть героя твору, описаного рядками: «Наче біс який сидів у хлопцеві! Усі діти як діти, — граються, бавляться тихо, лагідно. Йому ж, неодмінно, щоб битися, щоб що-небудь перевернути догори ногами. Спокій був його ворогом, з яким він боровся на кожному місці». Укажіть назву твору та автора.
10. Назвіть художній засіб, наявний у рядках поезії:

*В час гарячий полудневий
Виглядаю у віконце:
Ясне небо, ясне море,
Ясні хмарки, ясне сонце.*

10 б.

III. Що називається притчею? Наведіть приклад (укажіть назву притчі, її автора, основні ознаки, визначте тему та основну думку).

12 б.

Максимальна кількість балів – 63